

POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻAGANIU

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I
NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE ŻAGAŃSKIM
ZA 2010 ROK**

ŻAGAŃ

LIPIEC 2011

WSTĘP

Cel opracowania

Powiatowy Urząd Pracy w Żaganiu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizując zadanie samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy opracował analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2010 w powiecie żagańskim.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy do systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowaniu na jej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Podstawa opracowania

Źródłem informacji do opracowania rocznego raportu powiatowego są: załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 („*Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności w 2010 roku*”) oraz załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 wg stanu na koniec 2010 roku.

WYNIKI BADAŃ W SZKOŁACH PONADGIMNAZJALNYCH

Podstawową przyczyną bezrobocia wśród młodzieży są trudności w podjęciu pierwszej pracy zawodowej, niedostosowanie struktury szkolnictwa do potrzeb rynku pracy, brak doświadczenia zawodowego, jak również wysoki poziom wymagań stawianych przez pracodawców młodym ludziom. Również rynek pracy nie oferuje młodym ludziom stabilnych propozycji zatrudnienia.

Większość młodzieży dąży do zdobycia wykształcenia średniego, przede wszystkim ogólnokształcącego (406 absolwentów w roku 2010) i policealnego i średniego zawodowego (355 absolwentów w roku 2010). Spada rola wykształcenia zasadniczego zawodowego, odnotowano zaledwie 150 absolwentów.

RANKING ABSOLWENTÓW WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I ZAWODÓW W POWIECIE ŻAGAŃSKIM W LATACH 2010 – 2011

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu żagańskiego	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010	W tym Bezrobotni absolwenci ze szkół danego powiatu	Przewidywani absolwenci w roku 2011	(5):(3) w %
1	2	3	4	5	6	7
Wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
351203	Technik informatyk	89	13	1	64	1,1235
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	66	16	9	39	13,6363
331403	Technik ekonomista	56	19	11	39	18,6440
333107	Technik logistyk	34	3	0	46	0,0000
311410	Technik mechatronik	24	1	0	24	0,0000
343602	Muzyk	20	0	0	19	0,0000
422402	Technik hotelarstwa	18	8	3	20	16,6666
311408	Technik elektronik	17	4	0	7	0,0000
311504	Technik mechanik	16	6	1	27	6,2500
334306	Technik administracji	15	2	2	13	13,3333
522305	Technik handlowiec	0	2	0	8	0,0000
314207	Technik rolnik	0	0	0	26	0,0000
314202	Technik architektury krajobrazu	0	1	0	0	0,0000
311512	Technik mechanizacji rolnictwa	0	0	0	0	0,0000

324002	Technik weterynarii	0	0	0	0	0,0000
333108	Technik spedytor	0	0	0	0	0,0000
351103	Technik teleinformatyk	0	0	0	0	0,0000
422103	Technik obsługi turystycznej	0	0	0	0	0,0000
Wykształcenie średnie ogólnokształcące						
000000	Bez zawodu	406	155	75	466	18,4729
Wykształcenie zasadnicze zawodowe						
522301	Sprzedawca	36	22	12	42	33,333
723310	Mechanik- monter maszyn i urządzeń	31	1	0	15	0,0000
512002	Kucharz małej gastronomii	22	0	6	33	27,2727
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	16	7	3	12	18,7500
722204	Ślusarz	11	3	3	8	27,2727
834103	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	8	1	2	8	25,0000
514101	Fryzjer	5	4	0	12	0,0000
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	5	1	0	4	0,0000
752205	Stolarz	4	1	0	1	0,0000
741103	Elektryk	3	2	0	1	0,0000
751201	Cukiernik	2	1	1	5	50,0000
751204	Piekarz	2	2	0	5	0,0000
711202	Murarz	2	3	0	0	
741201	Elektromechanik	1	0	0	4	0,0000
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1	0	0	0	0,0000
751105	Rzeźnik - wędliniarz	1	0	0	1	0,0000
742102	Monter elektronik	0	0	0	0	0,0000
713201	Lakiernik	0	0	0	0	0,0000

Wśród osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki najwięcej osób było z wykształceniem ogólnokształcącym. Absolwenci bez zawodu liczą 406 osób. Drugą pod względem liczebności stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Według kodów sześciocyfrowych najwięcej osób z tym wykształceniem było w zawodach: technik informatyk – 89 osób, technik żywienia i gospodarstwa domowego – 66 osób, technik ekonomista – 56 osób, technik logistyk – 34 osoby, technik mechatronik – 24 osoby, muzyk – 20 osób, technik hotelarstwa – 18 osób, technik elektronik - 17 osób, technik mechanik – 16 osób, technik administracji - 15 osób.

Na końcu rankingu uplasowały się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, w tej grupie dominowały zawody: sprzedawca – 36 osób, mechanik - monter maszyn i urządzeń – 31 osób, kucharz małej gastronomii - 22 osoby, mechanik pojazdów samochodowych – 16 osób, ślusarz - 11 osób, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych - 8 osób, fryzjer oraz monter instalacji i urządzeń sanitarnych – 5 osób.

Jeśli chodzi o przewidywania dotyczące absolwentów na rok przyszły, to tu również przewiduje się najwięcej absolwentów bez zawodu (466 osób), na drugim miejscu plasują się technicy informatyki (64 osoby). Znaczną część absolwentów prognozuje się również w zawodach: technik logistyk (46 osób), sprzedawca (42 osoby), technik ekonomista (39 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (39osób).

Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według ilości osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu w roku 2010 przedstawia poniższa tabela.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010	%
000000	Bez zawodu	155	406	38,18
522301	Sprzedawca	22	36	61,11
331403	Technik ekonomista	19	56	33,92
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	16	66	24,24
351203	Technik informatyk	13	89	14,60
422402	Technik hotelarstwa	8	18	44,44
723103	Mechanik pojazdów	7	16	43,75
311504	Technik Mechanik	6	16	37,50
311408	Technik elektronik	4	17	23,52
514101	Fryzjer	4	5	80,00
333107	Technik logistyk	3	34	8,82
722204	Ślusarz	3	11	27,27
711202	Murarz	3	2	66,66
334306	Technik administracji	2	15	13,33
522305	Technik Handlowiec	2	0	-
741103	Elektryk	2	3	66,66
751204	Piekarz	2	2	100

Wśród absolwentów szkół ponad gimnazjalnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu największy odsetek osób stanowili absolwenci bez zawodu (155 osób), którzy ukończyli licea ogólnokształcące. Przewidywana liczba absolwentów bez zawodu na rok 2011 będzie kształtowała się na poziomie 466 absolwentów.

Osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym stanowią drugą grupę pod względem liczebności absolwentów figurujących w ewidencji osób bezrobotnych (75 osoby). Wśród nich dominują zawody: technik ekonomista, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik mechanik, technik elektronik, technik logistyk.

Pośród absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym (48 osób) dominuje zawód sprzedawcy i mechanika pojazdów samochodowych.

Ranking osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według przewidywanych absolwentów w roku 2011.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Przewidywani absolwenci w roku 2011	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2010	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2010
000000	Bez zawodu	466	406	155
351203	Technik informatyk	64	89	13
333107	Technik logistyk	46	34	3
522301	Sprzedawca	42	36	22
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	39	66	16
331403	Technik ekonomista	39	56	19
512002	Kucharz małej gastronomii	33	22	0
311504	Technik mechanik	27	16	6
314207	Technik rolnik	26	0	0
311410	Technik mechatronik	24	24	1
422402	Technik hotelarstwa	20	18	8
343602	Muzyk	19	20	0
723310	Mechanik – monter maszyn i urządzeń	15	31	1
334306	Technik administracji	13	15	2
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	12	16	7
514101	Fryzjer	12	5	4
522305	Technik handlowiec	8	0	2
722204	Ślusarz	8	11	3

834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	8	8	1
311408	Technik elektronik	7	17	4
751201	Cukiernik	5	2	1
751204	Piekarz	5	2	2
741201	Elektromechanik	4	1	0
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	4	5	1

Na podstawie analizy danych przewiduje się, że największą liczbę absolwentów w roku 2011 stanowić będą osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące tj. 49,10 % ogółu absolwentów (tj. 466 osób), absolwenci, którzy ukończą edukację na poziomie szkoły średniej zawodowej i policealnej – stanowić będą 34,98 % ogółu absolwentów (tj. 332 osoby). Według prognoz wykształcenie zasadnicze zawodowe uzyska 15,91 % ogółu wszystkich absolwentów (tj. 151 osób).

Jedną z głównych przyczyn bezrobocia wśród ludzi młodych kończących naukę jest brak sprawnie działającego systemu koordynacji między systemem kształcenia a możliwościami zatrudnienia na rynku pracy. W konsekwencji system edukacyjny kształci w zawodach i specjalnościach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy, przyczyniając się do wzrostu bezrobocia. Osiągnięcie realnego zmniejszenia poziomu bezrobocia wśród ludzi młodych jest możliwe tylko poprzez stworzenie zintegrowanego systemu pozyskiwania i rozpowszechniania informacji dotyczącej zawodów nadwyżkowych i deficytowych oraz próba jego „przełożenia” na system edukacyjny.

WNIOSKI

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy. Celem tej analizy jest zobrazowanie aktualnej sytuacji na rynku pracy w powiecie żagańskim a co za tym idzie wyciągnięcie odpowiednich wniosków przez służby odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie, poradnictwo zawodowe i szkoleniowe. Należy zaznaczyć, że informacje zawarte w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu nie pozwalają na pełne zidentyfikowanie zjawisk popytu i podaży na lokalnym rynku pracy. Odnoszą się one tylko do bezrobocia rejestrowanego oraz tej części ofert pracy, która jest zgłaszana do urzędu.

W powiecie żagańskim nadal mamy do czynienia z dużym bezrobociem, chociaż zmniejsza się sukcesywnie z roku na rok. Nadal podaż miejsc pracy jest ograniczona, a popyt na nią wysoki.

Na sytuację na rynku pracy w powiecie żagańskim ma wiele czynników. Z roku na rok zbyt mała ilość miejsc pracy (mimo wzrostu tempa gospodarki), która mogłaby wchłonąć większą część rejestrowanego bezrobocia. Brak dopasowania wymogów zgłaszanych ofert pracy do rzeczywistego poziomu i rodzaju kwalifikacji zawodowych posiadanych przez osoby bezrobotne. Część osób posiada kwalifikacje zdezaktualizowane i nieodpowiadające nowoczesnym standardom. Zmiany jakie zachodzą w treści zawodów powinny być na bieżąco aktualizowane w programach kształcenia zawodowego. Również rozbieżności jakie istnieją w nazewnictwie.

Przeprowadzona analiza pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. Wśród osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki dominują osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 406 osób (44,57% ogółu absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu) z czego 155 figuruje w ewidencji osób bezrobotnych wg. stanu na koniec roku 2010.
2. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 355 osób, co stanowi ok. 38,97 % ogółu

absolwentów z czego 75 osób zarejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żaganiu.

W tej grupie najwięcej osób wykształciło się w zawodach: technik informatyk (89 osób), technik żywienia i gospodarstwa domowego (66 osób), technik ekonomiczny (56 osób), technik logistyk (34 osoby), technik mechatronik (24 osób), muzyk (20 osób), technik hotelarstwa (18 osób), technik elektronik (17 osób).

3. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym zaledwie 150 osób tj. 16,47 % ogółu absolwentów z czego zarejestrowanych na koniec roku 2010 było 48 osób. W tej grupie przeważali absolwenci w zawodach: sprzedawca (36 osób), mechanik - monter maszyn i urządzeń (31 osób), kucharz małej gastronomii (22 osoby), mechanik pojazdów samochodowych (16 osób), ślusarz (11 osób).